

Cauza C-84/24**Cerere de decizie preliminară****Data depunerii:**

1 februarie 2024

Instanța de trimitere:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Lituania)

Data deciziei de trimitere:

31 ianuarie 2024

Reclamantă în primă instanță și [recurentă]:

EM SYSTEM UAB

Pârâte în primă instanță și [intimate]:

SEB bankas AB

Citadele banka Lietuvos filialas AS

[...]

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS (Curtea Supremă a Lituaniei)**ORDONANȚĂ**

31 ianuarie 2024

Vilnius

Completul de judecată al Secției civile a Curții Supreme din Lituania, [...] [compunerea completului de judecată]

[...] în [...] recursul formulat de recurenta **EM SYSTEM**, societate cu răspundere limitată, împotriva ordonanței Tribunalului Regional din Vilnius din 23 mai 2023 pronunțate în apel în cauza civilă privind acțiunea în încetare revizuită formulată de recurenta EM SYSTEM UAB împotriva pârâtelor *SEB bankas AB* și *AS Citadele banka Lietuvos filialas* [denumită în continuare „Citadele banka AS (sucursala lituaniană)”],

arată următoarele:

- 1 Cauza supusă recursului privește interpretarea și aplicarea normelor de drept material care reglementează justificarea înghețării fondurilor societății în temeiul Regulamentului (CE) nr. 765/2006 al Consiliului din 18 mai 2006 privind măsuri restrictive având în vedere situația din Belarus și implicarea Belarusului în agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei (denumit în continuare „Regulamentul nr. 765/2006” sau „regulamentul”).
- 2 Cauza are ca obiect o acțiune introdusă de recurenta EM SYSTEM împotriva intimatelor *Citadele banka AS (sucursala lituaniană)* și *SEB bankas AB* în legătură cu restricțiile privind [accesul la] fondurile deținute într-un cont bancar [...] deschis la *Citadele banka AS (sucursala lituaniană)* și în conturi bancare [...] deschise la *SEB bankas AB*. Recurenta a solicitat instanței obligarea intimatelor [...] la executarea contractului pentru utilizarea acestor conturi bancare, permițându-i recurente să obțină acces la [aceste] fonduri [...] fără restricții, precum și la plata cheltuielilor de judecată.
- 3 Problema înghețării fondurilor societății la 18 decembrie 2020 intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 765/2006.
- 4 [...]. [pozițiile părților și ale instanței de prim grad de jurisdicție cu privire la sesizarea Curții]
- 5 [...] [obligația de sesizare în temeiul articolului 267 al treilea paragraf TFUE]
- 6 În prezenta cauză, necesitatea ca instanța de recurs să adreseze întrebări Curții se întemeiază pe faptul că conținutul dispozițiilor legale din dreptul Uniunii pertinente pentru soluționarea litigiului nu este cert nici în condițiile aplicării doctrinei *acte clair*, nici în cele ale aplicării doctrinei *acte éclairé*. Răspunsul la întrebările adresate Curții prezintă, așadar, o importanță fundamentală pentru prezenta cauză, întrucât ar permite o aplicare corectă a dispozițiilor Regulamentului nr. 765/2006 cu privire la care Curtea nu s-a pronunțat încă.
- 7 [...] [formulare procedurală]

I. Cadrul juridic. Legislația Uniunii

- 8 Măsurile restrictive impuse de Uniunea Europeană împotriva susținătorilor regimului belarus pertinente pentru prezenta cauză au fost instituite prin Decizia 2012/642/PESC a Consiliului din 15 octombrie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Belarus (denumită în continuare „Decizia 2012/642/PESC”) și prin Regulamentul nr. 765/2006.
- 9 Articolul 4 din Decizia 2012/642/PESC (versiunea în vigoare la 18 decembrie 2020) prevede:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt deținute, păstrate sau controlate de:

- (a) persoanele, entitățile sau organismele care sunt răspunzătoare de încălcări grave ale drepturilor omului sau represiunea societății civile și a opoziției democratice sau ale căror activități subminează grav, în alt mod, democrația statului de drept în Belarus sau orice persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate acestora, precum și persoanele juridice, entitățile sau organismele aflate în proprietatea ori sub controlul acestora;
 - (b) persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele care obțin avantaje de pe urma regimului Lucașenco sau sprijină acest regim, precum și persoanele juridice, entitățile sau organismele aflate în proprietatea ori sub controlul acestora, astfel cum sunt menționate în lista din anexă.
- (2) Niciun fond și nicio resursă economică nu se pun, în mod direct sau indirect, la dispoziția persoanelor fizice sau juridice, entităților sau organismelor care figurează în anexă și nici nu se pot utiliza în beneficiul acestora.”

10 Articolul 2 din Regulamentul nr. 765/2006 (versiunea în vigoare la 18 decembrie 2020) prevede:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori în posesia sau sunt controlate de persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele enumerate în anexa I.

(2) Se interzice punerea la dispoziția persoanelor fizice sau juridice, a entităților sau a organismelor incluse pe lista din anexa I, în mod direct sau indirect, precum și utilizarea în beneficiul acestora, a oricăror fonduri sau resurse economice.

(3) Se interzice participarea cu bună știință și deliberată la activități care au drept scop ori efect, direct sau indirect, eludarea măsurilor menționate la alineatele (1) și (2).

(4) Anexa I cuprinde o listă a persoanelor fizice sau juridice, a entităților și a organismelor care, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (a) din Decizia 2012/642/PESC a Consiliului din 15 octombrie 2012 privind măsuri restrictive împotriva Belarus, au fost identificate de către Consiliu ca fiind responsabile de încălcări grave ale drepturilor omului sau de represiunea împotriva societății civile și a opoziției democratice sau ale căror activități aduc atingere în mod grav democrației ori statului de drept din Belarus, sau a oricăror persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate cu acestea, precum și a persoanelor juridice, a entităților sau a organismelor aflate în proprietatea acestora ori controlate de acestea.

(5) *De asemenea, anexa I cuprinde o listă a persoanelor fizice sau juridice, a entităților și a organismelor care, în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (b) din Decizia 2012/642/PESC, au fost identificate de către Consiliu ca obținând avantaje de pe urma regimului Lukașenco sau ca sprijinind acest regim, precum și a persoanelor juridice, a entităților sau a organismelor aflate în proprietatea acestora ori controlate de acestea.”*

- 11 Punctul 55a din Orientările privind punerea în aplicare și evaluarea măsurilor restrictive (sancțiunilor) în cadrul politicii externe și de securitate comune a UE din 4 mai 2018 (nota nr. 5664/18 a Secretariatului General al Consiliului Uniunii Europene) (denumite în continuare „Orientările din 2018”), elaborate de Consiliul Uniunii Europene, are următorul cuprins:

„Criteriul de care trebuie să se țină seama atunci când se evaluează dacă o persoană juridică sau o entitate se află în proprietatea unei alte persoane sau entități este deținerea a peste 50 % din drepturile de proprietate ale unei entități sau deținerea unei participări majoritare la aceasta¹⁷. Dacă acest criteriu este îndeplinit, se consideră că persoana juridică sau entitatea se află în proprietatea unei alte persoane sau entități.”

- 12 Nota de subsol 17 de la acest punct conține următoarea trimitere:

„Criteriu definit astfel în Regulamentul 2580/2001.”

- 13 Punctul 62 din cea mai recentă versiune a Bunelor practici ale Uniunii Europene pentru punerea în aplicare eficientă a măsurilor restrictive, elaborate de Consiliul Uniunii Europene (27 iunie 2022, documentul nr. 10572/22, denumit în continuare „Bune practici 2022”) este redactat după cum urmează:

„Criteriul de care trebuie să se țină seama atunci când se evaluează dacă o persoană juridică sau o entitate se află în proprietatea unei alte persoane sau entități este deținerea a peste 50 % din drepturile de proprietate ale unei entități sau deținerea unei participări majoritare la aceasta²⁰. Dacă acest criteriu este îndeplinit, se consideră că persoana juridică sau entitatea se află în proprietatea unei alte persoane sau entități”.

- 14 Nota de subsol 20 de la acest punct conține următoarea trimitere:

„Criteriu definit astfel în Regulamentul 2580/2001.”

- 15 Articolul 1 punctul 5 din Regulamentul nr. 2580/2001 conține următoarea definiție:

„Prin «deținerea unei persoane juridice, a unui grup sau a unei entități» se înțelege faptul de a deține cel puțin 50 % din drepturile reale referitoare la o persoană juridică, la un grup sau la o entitate sau de a deține o participare majoritare la aceasta.”

- 16 Punctul 55b din Orientările din 2018 și punctul 63 din Bune practici 2022 furnizează o enumerare neexhaustivă a criteriilor de care trebuie să se țină seama atunci când se evaluează dacă o persoană juridică sau o entitate se află sub controlul unei alte persoane sau entități.
- 17 Punctul 55c din Orientările din 2018 și punctul 65 din documentul Bune practici 2022 prevăd că îndeplinirea criteriilor privind proprietatea sau controlul menționate mai sus poate fi contestată de la caz la caz.
- 18 Punctul 55d din Orientările din 2018 are următorul cuprins:

„Dacă se stabilește deținerea sau controlul în conformitate cu criteriile menționate anterior, punerea la dispoziție a unor fonduri sau resurse economice către persoane sau entități neînscrise pe liste, care sunt deținute sau controlate de o persoană sau entitate înscrisă pe liste, va fi considerată, în principiu, ca punere la dispoziție indirectă către persoana sau entitatea înscrisă pe liste, cu excepția cazului în care poate fi stabilit în mod rezonabil, de la caz la caz, pe baza unei abordări bazate pe riscuri, ținând seama de toate circumstanțele relevante, inclusiv de criteriile de mai jos, că fondurile sau resursele economice vizate nu vor fi utilizate de persoana sau entitatea respectivă înscrisă pe liste sau nu vor fi utilizate în folosul acesteia.

Criteriile de care trebuie să se țină seama includ, între altele:

(a) data și natura legăturilor contractuale dintre entitățile vizate (de exemplu contracte de vânzare, cumpărare sau distribuție);

(b) relevanța sectorului de activitate al entității neînscrise pe listă pentru entitatea înscrisă pe liste;

(c) caracteristicile fondurilor sau resurselor economice puse la dispoziție, inclusiv utilizarea lor practică potențială de către entitatea înscrisă pe listă sau facilitatea transferului către aceasta;

(d) O resursă economică nu va fi considerată a fi în folosul unei persoane sau entități înscrise pe liste în virtutea faptului că este utilizată de o persoană sau entitate neînscrisă pe liste pentru a genera profituri care pot fi în parte distribuite unui acționar înscris pe liste.”

- 19 Punctul 66 din Bune practici 2022 are următorul conținut:

„Dacă se stabilește proprietatea sau controlul în conformitate cu criteriile menționate anterior, punerea la dispoziție a unor fonduri sau resurse economice către persoane sau entități neînscrise pe liste care se află în proprietatea unei persoane sau a unei entități înscrise pe listă sau sunt controlate de aceasta va fi considerată, în principiu, ca punere la dispoziție indirectă către persoana sau entitatea înscrisă pe liste, cu excepția cazului în care poate fi stabilit în mod rezonabil, de la caz la caz, pe baza unei abordări bazate pe riscuri, ținând seama

de toate circumstanțele relevante, inclusiv de criteriile de mai jos, că fondurile sau resursele economice vizate nu vor fi utilizate de persoana sau entitatea respectivă înscrisă pe liste sau nu vor fi utilizate în folosul acesteia.

Criteriile de care trebuie să se țină seama includ, între altele:

(a) data și natura legăturilor contractuale dintre entitățile vizate (de exemplu contracte de vânzare, cumpărare sau distribuție);

(b) relevanța sectorului de activitate al entității neînscrise pe listă pentru entitatea înscrisă pe liste;

(c) caracteristicile fondurilor sau resurselor economice puse la dispoziție, inclusiv utilizarea lor practică potențială de către entitatea înscrisă pe listă sau facilitatea transferului către aceasta.”

II. Legislația lituaniană pertinentă pentru soluționarea litigiului dintre părți

- 20 În temeiul dispozițiilor [Legii Republicii Lituania privind punerea în aplicare a sancțiunilor economice și a altor sancțiuni internaționale] în vigoare la momentul înghețării fondurilor la 18 decembrie 2020, Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Lituania coordonează punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale în Republica Lituania și furnizează informații persoanelor fizice și juridice cu privire la aspecte legate de punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale (articolul 11 alineatul 1), iar Serviciul de investigare a criminalității financiare din cadrul Ministerului de Interne al Republicii Lituania, Direcția Vămirilor din cadrul Ministerului de Finanțe al Republicii Lituania și Banca Lituaniei, potrivit atribuțiilor lor, erau responsabile de supravegherea punerii în aplicare a sancțiunilor financiare (articolul 12 alineatul 1 punctul 2). Ministerul Afacerilor Externe era responsabil de punerea în aplicare a derogărilor specifice de la sancțiuni prevăzute de regulamentele Uniunii. Pentru a beneficia de aceste derogări, entitățile trebuiau să se adreseze autorității însărcinate cu supravegherea punerii în aplicare a sancțiunilor internaționale prevăzute la articolul 12 din lege, iar autoritatea sau instituția financiară respectivă trebuia să depună o cerere la Ministerul Afacerilor Externe cu privire la punerea în aplicare a derogării, de la caz la caz, și să pună în aplicare derogarea numai după obținerea acordului acestuia din urmă (articolul 4 alineatul 2).
- 21 În temeiul dispozițiilor Legii Republicii Lituania privind sancțiunile internaționale în vigoare la momentul formulării recursului, punerea în aplicare a sancțiunilor internaționale este coordonată de o comisie înființată de Guvern (articolul 10 alineatul 1), iar Serviciul de investigare a criminalității financiare din cadrul Ministerului de Interne al Republicii Lituania, Ministerul de Finanțe, Direcția Vămirilor din cadrul Ministerului de Finanțe al Republicii Lituania și alte instituții, potrivit domeniilor de activitate care le sunt atribuite, sunt autoritățile competente pentru punerea în aplicare a restricțiilor privind accesul la fonduri și resurse economice, a restricțiilor privind plățile și a restricțiilor privind alte activități

financiare (sanctiuni financiare) (articolul 11 alineatul 3 punctul 1). În temeiul punctului 13 din Descrierea procedurii de punere în aplicare a sancțiunilor internaționale, aprobată prin Rezoluția nr. 535 a Guvernului Republicii Lituania din 25 mai 2022 (denumită în continuare „Descrierea”), Serviciul de investigare a criminalității financiare, în exercitarea atribuțiilor de autoritate competentă menționate la articolul 11 alineatul 1 din Legea privind sancțiunile internaționale, coordonează, supraveghează și asigură punerea în aplicare a sancțiunilor financiare în Republica Lituania (restricții privind punerea la dispoziție de fonduri și de resurse economice). Potrivit alineatului 13 punctul (3) din Descriere, Serviciul de investigare a criminalității financiare adoptă decizii privind cererile de derogare sau de scutire de la restricțiile și obligațiile prevăzute în legislația privind sancțiunile internaționale.

III. Situația de fapt

- 22 Recurenta a încheiat contracte de utilizare a unui cont bancar cu intimatele *SEB bankas AB* și *Citadele banka AS* (*sucursala lituaniană*), în baza cărora au fost deschise conturi bancare pe numele recurente. La 18 decembrie 2020, intimatele au înghețat unilateral, din proprie inițiativă, fondurile deținute de recurentă în conturile deschise la băncile menționate mai sus, având în vedere faptul că A.V.S., acționar al recurente, a fost inclus la 17 decembrie 2020 pe lista persoanelor și entităților cărora li se aplică sancțiuni ale Uniunii Europene, în temeiul dispozițiilor Regulamentului nr. 765/2006, și au informat-o pe recurentă prin e-mail. A.V.S. deține o participație de 50% la recurentă.
- 23 Recurenta a solicitat instanței să dispună obligarea intimatelor [...] la executarea contractului de utilizare a unui cont bancar, pentru a-i permite accesul fără restricții la fondurile din conturile bancare.
- 24 Prin hotărârea din 25 ianuarie 2023, Vilniaus miesto apylinkės teismas (Tribunalul Districtual din Vilnius) a respins acțiunea recurente.
- 25 În opinia acestei instanțe, faptul că A.V.S. deține o participație de 50% în cadrul societății, stabilit în lumina [...] [documentului Bune practici 2022] și a Orientărilor privind punerea în aplicare și evaluarea, a condus la concluzia că A.V.S. deținea recurenta și că fondurile recurente se aflau sub controlul unei persoane inclusă pe lista din anexa I la Regulamentul nr. 765/2006. Punctul 63 din Bune practici (punctul 55b din Orientări) stabilește unul dintre criteriile de care trebuie să se țină seama atunci când se evaluează dacă o persoană juridică sau o entitate este controlată de o altă persoană sau entitate, exclusiv sau în temeiul unui acord cu un alt acționar sau cu o altă terță parte, ca fiind deținerea dreptului sau exercitarea competenței de a numi sau de a revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei astfel de persoane juridice sau entități. În temeiul punctului 7.3 din statutul recurente, ținând seama de faptul că acționarii recurente dețin participații egale (50% - A.V.S. și 50% - I. S.), nu ar fi posibil să se numească conducătorul societății recurente fără decizia persoanei care face obiectul sancțiunilor (A.V.S.) și fără

acordul celuilalt acționar. Prin urmare, instanța concluzionează că recurenta îndeplinește criteriile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 765/2006 pentru ca fondurile recurente să facă obiectul sancțiunilor.

- 26 Prin hotărârea din 23 mai 2023, completul de judecată [...] al Tribunalului Regional din Vilnius, după ce s-a pronunțat cu privire la apelul introdus de EM SYSTEM UAB, a confirmat hotărârea Tribunalului Districtual din Vilnius din 25 ianuarie 2023.
- 27 Completul de judecată a indicat că, având în vedere (i) domeniul de aplicare al articolului 1 din Regulamentul nr. 2021/1030 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 765/2006 privind măsuri restrictive împotriva Belarus, (ii) conținutul articolelor 1j și 1k, s-a concluzionat că articolele din regulament (1j, 1jb, 1k, 1zb) vizează persoanele juridice stabilite în Belarus (sau în afara Uniunii), în cazul în care peste 50% din acțiunile acestor persoane sunt deținute de stat, și că [articolele 1j, 1jb, 1k, 1zb], prin urmare, nu pot fi aplicate unei persoane juridice stabilite în Lituania.
- 28 Completul de judecată a statuat că instanța de prim grad de jurisdicție a concluzionat în mod întemeiat că faptul că A.V.S. deține 50% din acțiunile societății permite să se concluzioneze că A.V.S. deține recurenta, motiv pentru care fondurile recurente se află sub controlul unei persoane incluse pe lista din anexa I la Regulament, și că recurenta îndeplinește, așadar, criteriile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) din Regulament, ceea ce face ca fondurile recurente să facă obiectul sancțiunilor.
- 29 Prin Ordinul nr. V-222 din 14 octombrie 2022 al directorului Serviciului de investigare a criminalității financiare din cadrul Ministerului de Interne al Republicii Lituania (denumit în continuare „FCIS”) „privind aprobarea listei entităților sancționate deținute sau controlate de o persoană juridică sau de alte organizații fără statut de persoană juridică”, *EM SYSTEM UAB* a fost adăugată pe lista societăților care au legături cu persoanele care fac obiectul sancțiunilor. La Tribunalul Administrativ Regional din Vilnius se află în curs de soluționare o cauză (cauza de contencios administrativ nr. eI2-4937-595/2023) privind o acțiune introdusă de recurenta *EM SYSTEM UAB* la 17 februarie 2023, prin care se solicită anularea ordinului FCIS de impunere a sancțiunilor internaționale împotriva *EM SYSTEM UAB*.

Prezentul complet de judecată

constată:

IV. Argumentele instanței de recurs și poziția acesteia în cadrul procedurii preliminare

- 30 Articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 765/2006 prevede că „[s]e îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori în posesia sau sunt controlate de persoanele fizice sau juridice, entitățile sau

organismele enumerate în anexa I”. Potrivit articolului 4 din Decizia 2012/642/PESC, care este pusă în aplicare prin Regulamentul nr. 765/2006 [și la care se face trimitere la articolul 2 alineatul (4) din regulamentul respectiv], se îngheață fondurile care aparțin, sunt deținute, păstrate sau controlate de persoanele și entitățile juridice menționate în lista din anexă și de persoanele și entitățile juridice aflate în proprietatea or sub controlul acestora. Prin urmare, pentru a interpreta ce fonduri, deținute de ce persoane juridice, trebuie înghețate în temeiul articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 765/2006, sunt importante atât (i) criteriile privind proprietatea și controlul unei persoane juridice, cât și (ii) circumstanțele în care fondurile unei entități juridice deținute sau controlate trebuie înțelese ca fiind fonduri care sunt deținute, păstrate sau controlate de o persoană care face obiectul sancțiunilor.

- 31 La data înghețării conturilor bancare în cauză (18 decembrie 2020), Regulamentul nr. 765/2006, care a stabilit astfel de sancțiuni, nu definea criteriul care trebuie luat în considerare pentru a aprecia dacă o persoană juridică sau o entitate se află în proprietatea altei persoane sau entități. Versiunea în vigoare la acea dată a [Orientărilor privind punerea în aplicare și evaluarea] include un criteriu de deținere a „peste 50 % din drepturile de proprietate ale unei entități sau deținerea unei participări majoritare la aceasta”, însă Regulamentul nr. 2580/2001, menționat într-o notă de subsol ca sursă a acestei dispoziții, conține formularea „faptul de a deține cel puțin 50% din drepturile reale referitoare la o persoană juridică, la un grup sau la o entitate sau de a deține o participare majoritară la aceasta”. Aceeași interpretare a fost dată de Consiliul Uniunii Europene în cea mai recentă versiune a Bunelor practici ale Uniunii Europene pentru punerea în aplicare eficientă a măsurilor restrictive (27 iunie 2022, documentul nr. 10572/22, punctul 62). Prin urmare, nu este clar ce criteriu trebuie să aplice instanța de trimitere pentru a aprecia dacă entitatea din sectorul privat (banca) care a aplicat sancțiunile (înghețarea fondurilor) a considerat în mod corect că recurenta (o persoană juridică) este deținută de o persoană care face obiectul sancțiunilor în temeiul Regulamentului nr. 765/2006, astfel cum se prevede în anexa I la acest regulament.
- 32 Insecuritatea juridică este sporită de faptul că modificările ulterioare și actuale ale Regulamentului nr. 765/2006 [articolul 1j litera (c) și 1k alineatul (1) litera (c)] prevăd că trebuie impuse anumite sancțiuni unei persoane juridice, unei entități sau unui organism stabilit în afara Uniunii „ale cărui drepturi de proprietate sunt deținute, în mod direct sau indirect, în proporție de peste 50%” de entitățile enumerate în regulamentul menționat. Prin urmare, pot apărea îndoieli cu privire la faptul dacă interpretarea legăturilor cu persoanele juridice și entitățile care fac obiectul sancțiunilor în temeiul regulamentul respectiv, astfel cum se prevede la articolele 1j, [1k] și 2 din regulamentul respectiv, ar trebui să fie ghidată de criterii diferite care descriu aceste legături sau dacă, atunci când se interpretează în mod sistematic regulamentul respectiv, trebuie să se aplice criteriul „drepturi de proprietate [...] în proporție de peste 50%” menționat în mod explicit în regulamentul respectiv (la articolele 1j și 1k).

- 33 În cazul în care deținerea a exact 50% din acțiunile unei societăți nu trebuie considerată ca reprezentând proprietatea asupra unei persoane juridice în sensul articolului 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 765/2006, completul de judecată ridică problema dacă deținerea unei astfel de participații trebuie considerată ca deținerea controlului asupra unei persoane juridice.
- 34 În cazul în care deținerea a exact 50% din acțiunile unei societăți este considerată ca reprezentând proprietatea asupra unei persoane juridice sau controlul asupra persoanei juridice, se pune problema dacă este prezumată ca fiind îndeplinită condiția de aplicare a articolului 2 alineatul (1) din regulamentul, și anume că fondurile persoanei juridice respective aparțin, se află în proprietatea ori în posesia sau sunt controlate de o persoană fizică incluse pe lista din anexa I la regulamentul.
- 35 În cazul în care se prezumă că este îndeplinită condiția de aplicare a articolului 2 alineatul (1) din regulamentul, se pune întrebarea dacă această prezumție poate fi răsturnată într-o cauză precum cea în discuție în litigiul principal, și anume într-o acțiune civilă în care o societate solicită instanței să dispună obligarea băncilor, în calitate de părâte, să execute contractul de utilizare a unui cont bancar, permițând societății să acceseze fără restricții fondurile din conturile sale bancare. În prezenta cauză se pune întrebarea dacă, în acest caz, o societate ale cărei fonduri sunt înghețate poate invoca faptul că nu este îndeplinită condiția prevăzută la articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 765/2006, potrivit căreia interdicția de accesare a fondurilor se aplică în cazul în care fondurile societății sunt utilizate de către sau în beneficiul unei persoane incluse pe lista din anexa I la regulamentul respectiv.
- 36 Această întrebare apare în lumina clarificărilor furnizate în Orientările din 2018, punctul 55d, Bune practici 2022, punctul 66, conform cărora, dacă se stabilește proprietatea sau controlul în conformitate cu criteriile menționate anterior, punerea la dispoziție a unor fonduri sau resurse economice către persoane sau entități neincluse pe listă, care se află în proprietatea unei persoane sau a unei entități incluse pe listă sau sunt controlate de aceasta, va fi considerată, în principiu, ca punere la dispoziție indirectă către persoana sau entitatea inclusă pe listă, cu excepția cazului în care poate fi stabilit în mod rezonabil, de la caz la caz, pe baza unei abordări bazate pe riscuri, ținând seama de toate circumstanțele relevante, inclusiv de criteriile stabilite în documentele privind bunele practici, că fondurile sau resursele economice vizate nu vor fi utilizate de persoana sau entitatea respectivă inclusă pe listă sau nu vor fi utilizate în folosul acesteia. În cazul în care evaluarea potrivit criteriilor stabilite în documentele privind bunele practici este efectuată de o bancă, se pune întrebarea dacă nu s-ar impune o sarcină nerezonabilă unei entități din sectorul privat, ținând cont de faptul că, în temeiul regulamentului, autoritățile naționale competente sunt, de asemenea, supuse unei serii de obligații în ceea ce privește punerea în aplicare corespunzătoare a sancțiunilor.
- 37 Opinia completului de judecată este că, în ceea ce privește punerea sa în aplicare, dreptul Uniunii ar trebui interpretat astfel încât să nu impună o sarcină excesivă

entităților din sectorul privat care fac obiectul obligației de a aplica sancțiuni în temeiul Regulamentului nr. 765/2006. Dacă li s-ar cere acestor entități să efectueze o evaluare detaliată a structurii și a activităților persoanei juridice, de la caz la caz, atunci când decid să aplice sancțiuni, acest lucru ar putea fi considerat o restricție privind libertatea de a desfășura o activitate comercială, în sensul articolului 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Pe de altă parte, trebuie să se asigure, de asemenea, respectarea drepturilor fundamentale ale persoanelor care fac obiectul sancțiunilor, astfel încât criteriile și procedurile de aplicare a sancțiunilor trebuie să fie clare, iar rezultatul să fie previzibil.

- 38 Cu toate acestea, în cazul în care Curtea constată că reclamanta într-o procedură națională, precum cea din acțiunea principală, poate invoca faptul că nu este îndeplinită condiția prevăzută la articolul 2 alineatul (2) din Regulamentul nr. 765/2006, potrivit căreia interdicția de utilizare a fondurilor se aplică în cazul în care fondurile societății sunt utilizate de către sau în beneficiul unei persoane incluse pe lista din anexa I la regulamentul, întrebarea care se pune pentru completul de judecată este care sunt criteriile care trebuie utilizate în scopul evaluării în cadrul unei astfel de proceduri naționale. Potrivit recurenței, următoarele împrejurări permit să se concluzioneze că fondurile societății nu sunt utilizate în beneficiul unei persoane incluse pe lista din anexa I la regulamentul: (1) în temeiul reglementărilor legale, activele acționarului și ale societății sunt separate, (2) societatea este condusă de un administrator care este o altă persoană decât o persoană inclusă pe lista din anexa I la regulamentul, (3) conducătorul societății a încheiat contracte cu intimale în numele societății, (4) conducătorului societății i s-au pus la dispoziție cardurile bancare și dispozitivele de acces, codurile și parolele de acces la conturile bancare deschise în numele societății, (5) conducătorul societății s-a angajat să nu divulge datele care permit accesul la conturile societății. Completul de judecată are îndoieli cu privire la faptul că se poate considera că astfel de împrejurări exclud utilizarea fondurilor societății în beneficiul unei persoane incluse pe lista din anexa I la regulamentul.
- 39 Având în vedere îndoielile cu privire la interpretarea noțiunii de la articolul 2 alineatul (1) din Regulamentul nr. 765/2006 privind „fondurile și resursele economice care aparțin, se află în proprietatea ori în posesia sau sunt controlate de persoanele fizice sau juridice, entitățile sau organismele” și condițiile de aplicare a articolului 2 alineatul (2), este necesar să se sesizeze Curtea pentru interpretarea articolului 2 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 765/2006.
- 40 Jurisprudența Curții confirmă faptul că această instanță este competentă să se pronunțe cu titlu preliminar cu privire la interpretarea regulamentelor privind politica externă și de securitate comună (Hotărârea Curții din 12 iunie 2014, Peftiev, C-314/13).

Completul de judecată [...] [formulare procedurală]

dispune:

adreasează Curții următoarele întrebări, relevante pentru prezenta cauză, în vederea pronunțării unei decizii preliminare:

1. *Articolul 2 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 765/2006 trebuie interpretat în sensul că, în cazul în care se stabilește că o persoană inclusă pe lista din anexa I la regulamentul deține exact 50% din acțiunile unei societăți, se prezumă că fondurile societății se află în proprietatea ori în posesia sau sunt controlate de entitatea inclusă în anexa I la regulamentul?*

2. *În cadrul unei proceduri în fața unei instanțe naționale, precum cea în discuție în litigiul principal, în care o societate ale cărei fonduri au fost înghețate pentru că exact 50% din acțiunile sale sunt deținute de o persoană inclusă pe lista din anexa I la Regulamentul nr. 765/2006 solicită instanței să dispună obligarea băncilor, în calitate de pârâte, să execute contractele de utilizare a unui cont bancar, permițând societății să acceseze fără restricții fondurile din conturile sale bancare, poate fi contestată decizia băncii de a îngheța fondurile societății în temeiul argumentului potrivit căruia fondurile societății nu sunt utilizate de o persoană inclusă pe lista din anexa I la regulamentul sau în beneficiul acesteia?*

3. *În cazul unui răspuns afirmativ la a doua întrebare, ce criterii trebuie aplicate pentru a evalua, în cadrul unei astfel de proceduri în fața unei instanțe naționale, dacă fondurile nu sunt utilizate de către sau în beneficiul unei persoane incluse pe lista din anexa I la Regulamentul nr. 765/2006? Se poate considera că împrejurări precum (1) separarea activelor societății de cele ale acționarilor săi (2) faptul că conducătorul societății (altul decât o persoană inclusă pe lista din anexa I la regulamentul) acționează în numele societății și (3) faptul că accesul la conturile bancare ale societății este acordat numai conducătorului societății exclud utilizarea fondurilor societății în beneficiul unei persoane incluse pe lista din anexa I la regulamentul care deține exact 50% din capitalul acestei societăți?*

[...]. [formulare procedurală]

[...] [compunerea completului de judecată]